

Torpen runt Noresund

Karta över Noresund och torpen

Torpen runt Noresund

Torpen Gustås och Hultet hörde till Noresund redan före 1843. Svalnåset som ägdes av Olof Bryntesson, kallad ”Spätten”, blev tilldelat Noresund, då major Juel (dåvarande ägare av Noresund 1812- 1881 behövde ett torpställe på nära håll. Olof ”Spätten” protesterade vilt men

det hjälpte inte, torpet blev hörande till Noresund. Första torparen på Svalnåset var Nils Nilsson som varit dräng åt major Juel sedan tidigare. 1872 flyttade Nils Nilsson och torpet övertogs av Karl och Stina Olsson och de hade detta torp i 43 år.

Stina Olsson

Stina Olsson bodde som ung på torpet Gustås. Hon fick 15 år gammal tjänst som barnpiga hos fru Juel. Den tiden var sex flickor i tjänst på Noresund och fyra arbetade för familjen medans två hade hand om ladugården. Stina blev kammarjungfru och var detta i 2 år och var mycket uppskattad

av fru Juel för sin noggrannhet. Efter sin tid som kammarjungfru jobbade hon som köksa vilket var ett mycket ansvarsfullt arbete i ett herrgårdskök. Herrskapet hade mycket främmande på besök och det kunde nog hända att Stina smusslade undan lite överflöd till familj och drängar.

Karl Olsson

Karl Olsson på Svalnåset var kusk och stalldräng på Noresund och kunde behöva skjutsa herrskapet samt besökande på Noresund långa sträckor och på sena nätter. Hans dotter Nora Karlsson har återberättat.
- Karl hade återvänt efter en långskjuts en natt och tjudrade hästen på en åker nära gården. Egentligen skulle hästen ha släppts in i en beteshage väster

om viken. Klockan halv fem på morgonen tänkte han flytta hästen men då hade redan brukspatron Juel gått upp och sett hästens felaktiga placering. Order kom att den försumlige ögonblickligen skulle inställa sig hos patron. Karl fick en utskällning som kunde höras vida omkring. Lyckligtvis kom patronens broder till Karls undsättning (patron Juel hade stor respekt för sin lärde broder) och Karl undkom patronens vrede.

Eda kommun

